

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 87

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Головний редактор:

Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків, Заклад вищої освіти "Університет трансформації майбутнього" (Чернігів, Україна).

Члени редакційної колегії:

Абрамова Алла Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Борщ Вікторія Ігорівна – доктор економічних наук, доцент, Одеський національний медичний університет (Одеса, Україна).

Вербівська Людмила Василівна – доктор економічних наук, професор, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Дименко Руслан Анатолійович – доктор економічних наук, доцент, ДВНЗ Університет банківської справи (Львів, Україна).

Дука Анастасія Петрівна – доктор економічних наук, професор, ректор, ЗВО «Університет трансформації майбутнього» (Чернігів, Україна).

Жаворонок Артур Віталійович – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Коваль Віктор Васильович – доктор економічних наук, професор, Ізмаїльський державний гуманітарний університет (Ізмаїл, Україна).

Кудлаєва Наталія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Лопашук Інна Афанасіївна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Маргасова Вікторія Геннадіївна – доктор економічних наук, професор, директор Науково-дослідного інституту економіки, Київський національний університет технологій та дизайну (Київ, Україна).

Марич Максим Григорович – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Морозова (Селіверстова) Людмила Сергіївна – доктор економічних наук, професор, Державний торговельно-економічний університет (Київ, Україна).

Пономаренко Тетяна Вадимівна – доктор економічних наук, професор, Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Бугая (Київ, Україна).

Попова Любов Василівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Прохорчук Світлана Володимирівна – кандидат економічних наук, професор, Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права» (Херсон, Україна).

Роговий Андрій Віталійович – доктор економічних наук, професор, Навчально-науковий інститут бізнесу, природокористування і туризму, Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

Стеблянко Ірина Олегівна – доктор економічних наук, професор, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Дніпро, Україна).

Федишин Майя Пилипівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Велькі Януш – доктор економічних наук, професор, Університет «Опольська політехніка» (Ополе, Польща).

Гавкалова Наталія – доктор економічних наук, професор, Варшавський технологічний університет (Політехніка Варшавська), відділ Управління та якості (Варшава, Польща)

Гросу Вероніка – доктор економічних наук, професор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Дзієканські Павел – доктор економічних наук, професор, Університет імені Яна Кохановського (Кельце, Польща).

Космулес Крістіна Габрієла – кандидат економічних наук, асистент професора, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Міхальчук Камелія-Каталіна – кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Пілелієне Ліна – доктор економіки, професор маркетингу, Університет Вітаутаса Великого (Каунас, Литва).

Ситнік Інесса Василівна – доктор економічних наук, професор, Університет «Політехніка Опольська» (Ополе, Польща).

Соколюк Маріан – кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Хлачук Елена – доктор економічних наук, професор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Чоботару Маріус-Сорін – кандидат економічних наук, лектор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Цвірко Олена – доктор економічних наук, професор, професор післядипломної освітньої програми з регіонального розвитку та агробізнесу, Державний університет Західної Парани, Кампус Тоledo (Бразилія).

Електронна сторінка видання – www.market-infr.od.ua

Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку» включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (Категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 28 грудня 2019 року № 1643 (Додаток 4)

Галузь науки: економічні.

Спеціальності: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини; D1 Облік і оподаткування; D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; D3 Менеджмент; D5 Маркетинг; D7 Торгівля; J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг; J3 Туризм та рекреація; С3 Міжнародні відносини.

Затверджено до поширення через мережу Internet відповідно до рішення вченої ради Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій (24 листопада 2025 року протокол № 11)

Реєстрація суб'єкта у сфері онлайн-медіа:
Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1965 від 30.05.2024 року

Ідентифікатор медіа: R40-04338

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN (Online): 2519-2868

© ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2025

СТАН ОБЛІГАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

THE STATE OF CORPORATE BONDS ON THE UKRAINIAN STOCK MARKET IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

У статті досліджується сучасний стан ринку облігацій підприємств України в умовах цифровізації фондового ринку. Визначено основні тенденції, проблеми функціонування цього сегмента. Проаналізовано динаміку торгів і випусків корпоративних облігацій на фондовому ринку, визначено основні фактори впливу на стан та перспективи залучення потенційних інвесторів. Розглянуто зарубіжний досвід використання облігацій компаніями та можливості його адаптації до вітчизняних реалій. Особливу увагу приділено впровадженню інструментам цифрових технологій, зокрема блокчейн, цифрові платформи, торгові системи, інструменти фінансового моніторингу, що впливають на прозорість, ліквідність, розширення кола інвесторів та зниженню трансакційних витрат на ринку облігацій. Запропоновано шляхи удосконалення вітчизняного ринку корпоративних облігацій з урахуванням викликів цифрової трансформації.

Ключові слова: інвестиції, корпоративні облігації, цифровізація, фінансові інструменти, фондовий ринок.

The article examines the current state of the corporate bond market in Ukraine in the context of stock market digitalization. The paper identifies the main trends, structural features and problems of the development of the domestic bond market compared with international practices. The analysis is based on data from the National Securities and Stock Market Commission of Ukraine and official statistical sources. It has been established that, despite the gradual recovery of the corporate bond market under conditions of economic instability, its share in the overall structure of the securities market remains relatively low, while liquidity and investor confidence remain limited. The article emphasizes that digital transformation is a key factor in enhancing the efficiency, transparency and accessibility of the Ukrainian corporate bond market. The article examines the experience of developed countries. The use of blockchain technologies, electronic trading platforms and digital issuance systems has significantly simplified the procedures for trading bonds and reduced transaction costs. Particular attention is paid to the implementation of smart contracts, tokenized securities and electronic registers, which create new opportunities for automation, investment monitoring and investor protection. The article also analyzes the differences between bank loans and corporate bonds as alternative debt financing instruments, highlighting the advantages of digital bond issuance for enterprises seeking to attract long-term capital. The findings demonstrate that the integration of digital technologies into Ukraine's stock market can improve liquidity, attract institutional and retail investors, and enhance market transparency and trust. The article proposes several directions for improvement, including the creation of a unified national platform for digital bond issuance, the adoption of advanced European practices, the simplification of regulatory procedures and the promotion of financial literacy among investors. The digitalization of Ukraine's financial market is considered a strategic prerequisite for the sustainable development of corporate bonds and the integration of the national capital market into the global financial ecosystem.

Keywords: investments, corporate bonds, digitalization, financial instruments, stock market.

УДК 336.76(477):004.738.5

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure87-11>

Бражник Л.В.¹

к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму,
Полтавський державний аграрний
університет

Brazhnyk Liudmyla

Poltava State Agrarian University

Постановка проблеми. В умовах сьогодення доступ вітчизняних підприємств до довгострокового фінансування залишається обмеженим, що стримує можливості інвестицій у модернізацію виробництва, інновації та вихід на міжнародні ринки. Традиційними джерелами капіталу в Україні залишаються банківські кредити, однак їхня вартість та складні умови отримання створюють додаткові фінансові ризики для суб'єктів підприємництва. Ринок корпоративних облігацій є актуальним джерелом мобілізації коштів для бізнесу. У світі, зокрема у країнах ЄС та США, корпорації активно використовують боргові цінні папери для фінансування, з метою розширення діяльності. Корпоративні облігації можуть бути ефективним механізмом залучення коштів для вітчизняного бізнесу. Проте ринок

цих цінних паперів в Україні характеризується низькою ліквідністю, недостатнім рівнем зацікавлення з боку інвесторів та обмеженою прозорістю. Сучасні тенденції цифровізації фінансових ринків, зокрема використання цифрових платформ, блокчейн-технологій та інноваційних інструментів фінансового моніторингу, відкривають нові можливості для підвищення ефективності та конкурентоспроможності цього сегменту.

Таким чином, актуальною є наукова проблематика дослідження ринку облігацій підприємств в умовах цифровізації, визначення основних векторів його розвитку та пошуку шляхів адаптації світового досвіду до вітчизняних реалій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку ринку корпоративних облігацій в

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6594-3283>

умовах цифрової трансформації фінансових систем активно досліджується як зарубіжними, так і вітчизняними науковцями. Зокрема, регулярні огляди ринку боргових цінних паперів від World Bank підкреслюють зростаючу роль цих інструментів у мобілізації довгострокового капіталу для сталого розвитку та акцентують, що цифрові платформи є ключовий елементом для розширення доступу (World Bank, 2025) [9]. OECD у спеціальному звіті досліджує потенціал ринків корпоративних облігацій і наголошує на важливості розвитку стандартів, таксономій і цифрової інфраструктури для забезпечення прозорості та зменшення ризиків інвесторів (OECD, 2023) [7].

Зарубіжні дослідження Хе Цзяцзюнь та інші (He J., Zhao Y., Zhang B., Chen L., Ma X.) [8], Лі Тінг та інші (Li T., Lau W. T., Dato Haji Yahya M. H.) [10] доводять, що цифрові технології, такі як блокчейн, цифрові торговельні платформи та фінансовий моніторинг на основі Big Data, підвищують захисту інвесторів до корпоративних облігацій. В українських реаліях ці інновації можуть сприяти інформаційній прозорості, безпечності, автоматизації операцій та залученню іноземних інвесторів. Ці технологічні інструменти у наукових публікаціях розглядаються як каталізатори стимулювання довіри, прискорення розрахунків і зниження транзакційних витрат при емісії та обігу облігацій. Окремі робочі огляди та матеріали Олатеджу О. (Olateju O.), Всесвітнього економічного форуму (WEF, 2025) демонструють можливості токенизації для дроблення доступу до активів і підвищення попиту, але одночасно зазначають про можливості виникнення регуляторних й операційних ризиків, що потребують врегулювання [11; 13].

У контексті України реалізується поєднання міжнародних рекомендацій (UNDP – підтримка green bond development) та локальних досліджень, що відображають аналіз ринку корпоративних облігацій і потенціал цифрових рішень. У звіті UNDP (2022) визначено юридичні, інституційні та інформаційні бар'єри для використання облігацій підприємств і рекомендації створення національної таксономії та механізмів цифрової верифікації [12]. У наукових статтях українських авторів Жураховська Л., Ляшенко С. [1], Якушева І. [6], Пілявоз Т., Глущенко Л., Коваль Н. [4] проаналізовано обіг корпоративних облігацій в Україні і досліджено вплив військового стану на ліквідність та структуру ринку. Праці Рябокін М, Ковтук Є. [5] присвячені RWA-токенизації та цифровій трансформації фінансової системи України, розкривають перспективи, але вказують на брак пілотних PoC і необхідність правових ініціатив в умовах сьогодення.

Постановка завдання. Метою дослідження є аналіз стану ринку облігацій підприємств України в умовах цифровізації фінансової системи та

визначення векторів покращення його функціонування. Для досягнення цієї мети поставлені наступні завдання: оцінити сучасний стан ринку корпоративних облігацій та його проблеми; дослідити зарубіжний досвід і можливості його адаптації до вітчизняних умов, а також обґрунтувати роль цифрових фінансових інструментів у підвищенні прозорості, доступності та зниженні транзакційних витрат; запропонувати практичні рекомендації щодо розвитку ринку облігацій підприємств в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Світовий досвід показує, що ефективно використання корпоративних облігацій сприяє мобілізації довгострокового капіталу та оптимізації структури фінансування. У країнах ЄС та США активно функціонують цифрові платформи та сервіси для здійснення випуску та обігу облігацій, що забезпечує зрозумілість, довіру, високу ліквідність і зниження транзакційних витрат [5].

Незважаючи на наявність певного потенціалу, ринок корпоративних облігацій України залишається менш активним порівняно з розвиненими країнами. Серед помітних змін на ринку варто виокремити запровадження восени минулого року Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) оновлених правил емісії корпоративних облігацій (Рішення від вересня 2024 року № 28/21/1105/K03) [3]. За поясненням регулятора, це дало змогу спростити процедуру випуску цінних паперів і зробити її зручнішою для підприємств. Зокрема, скорочено перелік документів, необхідних для реєстрації. Хоча такі заходи не вплинули на різке зростання їх обсягів випусків (рис. 1).

Аналіз даних НКЦПФР свідчить, що обсяги емісії облігацій підприємствами зростали до 2020 року, також незначний темп зростання спостерігався у 2023 році (за рахунок нефінансової установи, на яку припадає майже 75% загального обсягу корпоративних облігацій в Україні), наразі кількість активних емітентів залишається обмеженою. Основними причинами такого стану є низька фінансова грамотність потенційних інвесторів, високі ризики для них, недостатній рівень прозорості компаній та обмежена цифрова інфраструктура фондового ринку.

В цілому, інвесторів можна розділити на два типи: інституційні та ритейл-інвестори. До першого типу належать: недержавні пенсійні фонди або страхові компанії тощо. Значну роль у формуванні попиту на корпоративні облігації за кордоном відіграють інституційні інвестори. Вони проявляють зацікавленість до корпоративних облігацій, оскільки здійснюють управління портфелями активів, що мають бути проінвестовані в різні фінансові інструменти. Наразі вітчизняне законодавство

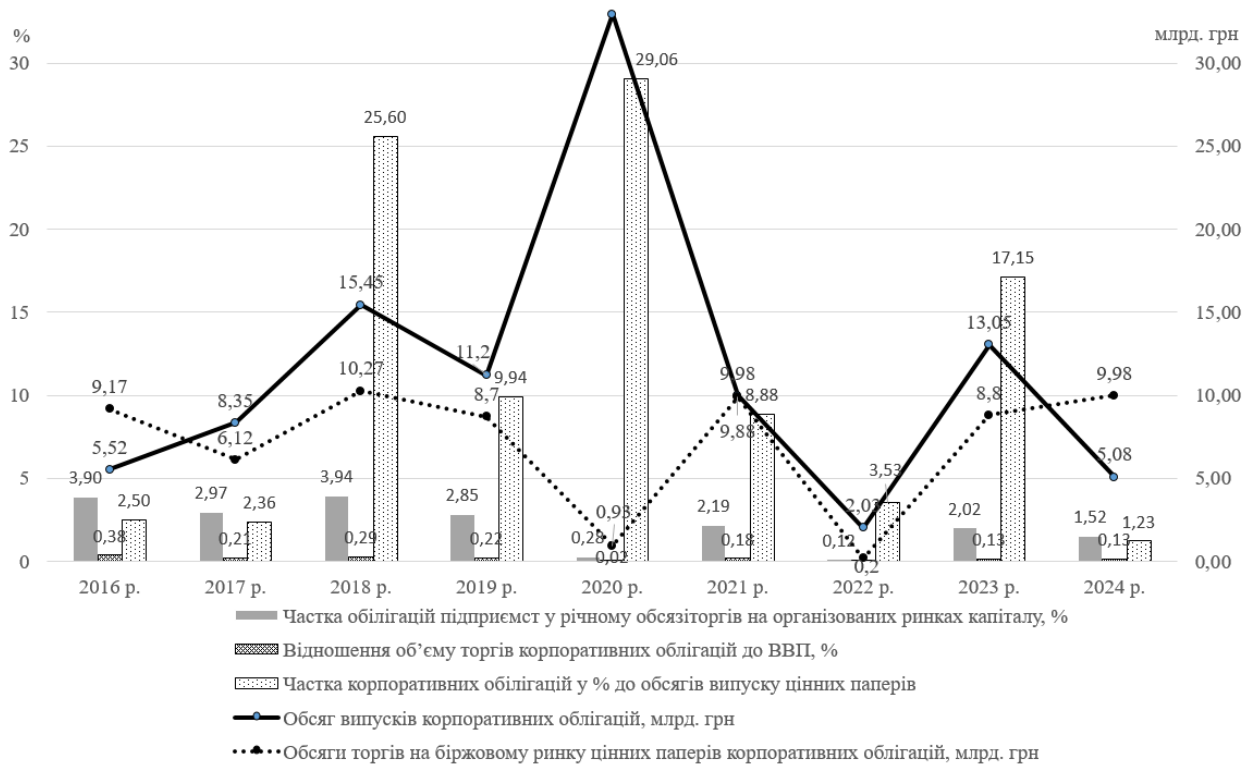

Рис. 1. Динаміка показників випусків та торгів корпоративних облігацій на ринку цінних паперів

Джерело: побудовано автором за даними [2; 3]

обмежує можливість їх інвестиції в один актив. Друга група інвесторів менш зацікавлені в корпоративних облігаціях, хоча їх більше в кількісному еквіваленті. Ритейл-інвесторів десятки тисяч, які інвестують в облігації невеликі суми, як правило домінантами є ОВДП, з погляду співвідношення дохідність і ризик. Враховується також, що прибутки від ОВДП не оподатковуються, в той час, як з корпоративних облігацій – 18% податок на доходи фізичних осіб та 5% військового збору. В цілому, дрібні інвестори шукають найвищу дохідність на фондовому ринку, а великі надають перевагу більш надійнішим емітентам. Такі емітенти корпоративних облігацій водночас пропонують незначну премію по відношенню до ОВДП. Зниження ставок ОВДП може позитивно вплинути на попит корпоративних облігацій.

Найвищу дохідність з-поміж корпоративних облігацій на фондовому ринку пропонує CreditService – максимально до 28% річних (грн) та до 14% у доларах США, залежно від випуску. Активним учасником на даному секторі ринку цінних паперів другий рік поспіль залишається компанія NovaPay (Нова Пошта). Вона пропонує придбання облігацій через власний застосунок за ставкою до 17% річних, залежно від терміну інвестування.

Основними проблемами розвитку корпоративних облігацій є: обмежене коло потенційних інвесторів, серед яких домінують банки та поодинокі

інвестиційні компанії; відсутність розвинутого вторинного ринку та низька ліквідність паперів; недовіра з боку іноземних інвесторів у зв'язку з нестабільністю в Україні; недостатній рівень прозорості фінансової звітності емітентів; слабка участь пенсійних і страхових фондів, які за кордоном є головними інституційними інвесторами.

Конкурентом облігаціям як інструментом боргового фінансування є банківський кредит (табл. 1).

Отже, банківські кредити є значно доступнішим варіантом фінансуванням, а також оперативним способом мобілізації коштів, особливо для малого та середнього бізнесу. Вони їх використовують для фінансування короткострокових потреб та оборотного капіталу. Корпоративні облігації дієві для середнього та великого бізнесу, які мають позитивну фінансову історію та можуть дозволити собі додаткові витрати на публічне розміщення цінних паперів. Даний інструмент, крім того, що дає можливість довгострокового фінансування, також розширює коло інвесторів та покращує імідж суб'єкта підприємництва.

Наразі, облігації підприємств являються перспективним джерелом їх фінансування в умовах цифрової трансформації. Інвестори отримують онлайн-доступ до ринку цінних паперів через мобільні застосунки та цифрові брокерські сервіси, що підвищує інформаційну прозорість, попит і знижує бар'єри входу на ринок. Поява електронних

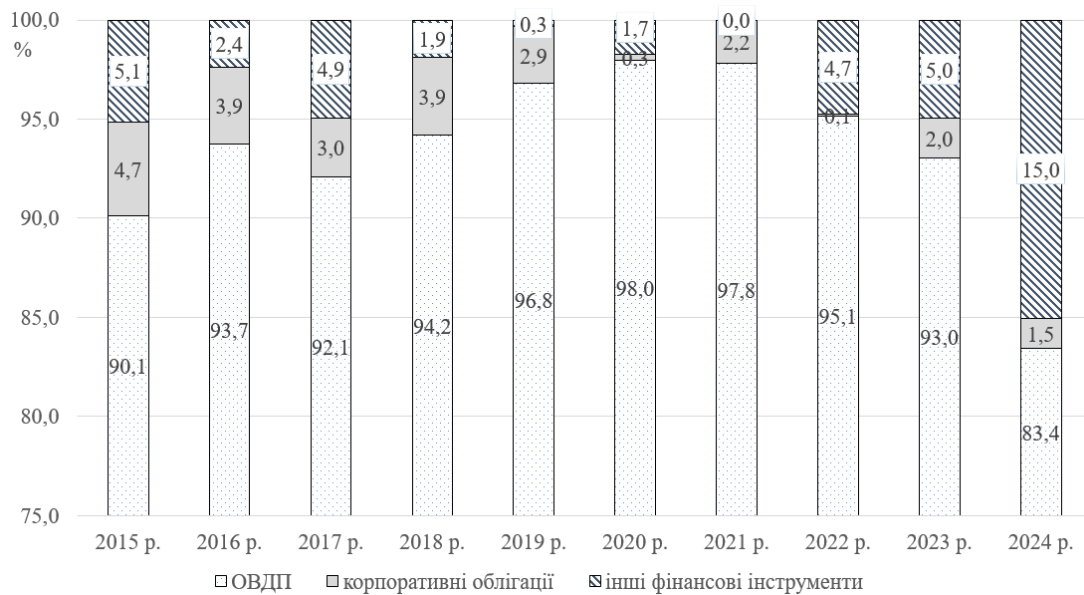

Рис. 2. Структура торгів цінними паперами на біржовому ринку

Джерело: побудовано автором за даними [3]

Таблиця 1

Порівняння банківського кредитування та корпоративних облигацій як інструментів боргового фінансування

Критерії	Фінансування	
	Банківський кредит	Корпоративні облигації
Джерело фінансування	Одна або кілька банківських установ	Широке коло інвесторів (фізичних та інституційних)
Механізм залучення	Відносно швидкий, але передбачає перевірку кредитоспроможності	Складний та затратний: реєстрація емісії, проспект, лістинг, розміщення
Ціна капіталу	Залежить від ризику позичальника та ринку	Залежить від попиту інвесторів
Умови фінансування	Індивідуально погоджуються з банком	Визначені законодавчо та є загальними для всіх інвесторів
Термін фінансування	Переважно коротко- та середньострокові (до 5 років)	Можливість довгострокового фінансування (5–10 років і більше)
Забезпечення фінансування	Застава, гарантія, поручительство	Беззаставне (крім облигацій, що забезпечені активами)
Вплив цифровізації	Автоматизація процесів кредитного скорингу, онлайн-заявки, відкриті дані	Електронні сервіси випусків, блокчейн, торгівля на цифрових платформах
Ризики позичальника	Вплив банківської політики та можливі зміни ставок	Ризик невдалого розміщення (низький попит інвесторів)
Ризики кредитора/інвестора	Неповернення кредиту	Дефолт за облигаціями (неплатоспроможність емітента)
Прозорість фінансування	Конфіденційна угода між банком і позичальником	Висока інформаційна прозорість: публікація фінансової інформації, рейтинги, звітність

Джерело: сформовано автором

торгових систем, цифрових платформ первинного розміщення, технологій блокчейн для фіксації прав власності, цифрових (tokenized) облигацій і смартконтрактів, які автоматизують купонні виплати, також сприяють швидкому просуванню корпоративних облигацій. Наразі регулятори використовують електронні реєстри, платформи моніторингу емісій і прозорі бази даних, що підвищує

довіру до облигаційного ринку та мінімізує ризики маніпуляцій. У умовах цифрових трансформацій недоліки використання корпоративних облигацій зменшуються завдяки автоматизації процесів емісії, електронній звітності, використанню фінтех-рішень для здійснення оцінки ризиків та цифрових маркетплейсів. Українські компанії активно рухаються в напрямку цифровізації бізнес-процесів,

що сприяє покращенню ефективності операцій на фондовому ринку.

Висновки. Облігації підприємств посідають важливе місце серед напрямів фінансування на ринку цінних паперів, проте їх потенціал залишається недостатньо реалізованим. У порівнянні з розвиненими країнами, де корпоративні облігації є одним із ключових інструментів залучення коштів, вітчизняний бізнес все ще переважно покладається на банківське кредитування. Такі тенденції зумовлені, як високою вартістю розміщення цінних паперів, так і низьким рівнем зацікавлення інвесторів.

Отже, цифрові трансформації фондового ринку створюють нові перспективи реалізації корпоративних облігацій. Використання електронних торгових систем, цифрових реєстрів і блокчейн-технологій сприяє автоматизації процесів емісії, підвищує інформаційну прозорість щодо обліку цінних паперів і забезпечує інвесторам швидкий доступ до фінансових даних. Поетапне впровадження систем е-документообігу, онлайн-лістингу, смартконтрактів та токенизованих облігацій дозволяє скоротити транзакційні витрати та зменшити ризик маніпуляцій на ринку.

Цифрові платформи створюють сприятливі умови для розширення кола інвесторів (фізичних, інституційних). Впровадження мобільних застосунків з метою інвестування, цифрових брокерських сервісів і маркетплейсів підвищує ліквідність корпоративних облігацій і стимулює попит. Одним із варіантів є інтеграція вітчизняного бізнесу у фінтех-сегмент, що дозволяє пропонувати інвестиційні продукти в онлайн-форматі, зокрема облігації з фіксованою дохідністю.

Потенційними напрямками удосконалення вітчизняного ринку корпоративних облігацій з урахуванням викликів цифрової трансформації є:

- Подальший розвиток цифрової інфраструктури ринку цінних паперів, зокрема функціонування національної платформи для електронної емісії та обігу облігацій підприємств із використанням блокчейн-технологій.

- Удосконалення регуляторної сфери, зокрема спрощення механізмів реєстрації випусків, стандартизація цифрових форматів звітності та гармонізація із законодавством ЄС.

- Стимулювання потенційних інвесторів (страхових компаній і недержавних пенсійних фондів), зокрема надання податкових пільг і гарантій з боку держави.

- Запровадження освітніх програм і публічних інформаційних кампаній щодо можливості інвестування в облігації підприємств.

- Розвиток ринку токенизованих (цифрових) облігацій, що забезпечить дроблення активів, швидші розрахунки та більшу доступність для дрібних інвесторів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Жураховська Л., Ляшенко С. Обіг корпоративних облігацій в Україні за масштабної кризи. *Економічні науки*. 2022. № 3. Т. 143. С. 78–92. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(143\)06](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(143)06).
2. Офіційний сайт Державної служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 14.10.2025).
3. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення: 14.10.2025).
4. Пілявот Т., Глушенко Л., Коваль Н. Сучасний стан ринку корпоративних цінних паперів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-56>.
5. Рябокін М. В., Котух Є. В. Зростання ролі фінансових технологій в умовах розвитку цифрової економіки. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2024. № 50 (1). С. 60–78. DOI: <https://doi.org/10.37203/kibit.2024.50.06>.
6. Якушева І. Є. Ринок облігацій в Україні: стан, тенденції і перспективи розвитку. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.4.100>.
7. Green, social and sustainability bonds in developing countries: The case for increased donor co-ordination OECD. Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). 2023. P. 68. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/06/green-social-and-sustainability-bonds-in-developing-countries_2c108396/1cce4551-en.pdf. (дата звернення: 14.10.2025).
8. He J., Zhao Y., Zhang B., Chen L., Ma X. The Impact of Blockchain Technology on Green Investment Decisions for a Sustainable Supply Chain with an Overconfident Manufacturer. *Sustainability*. 2025. № 17 (1). DOI: <https://doi.org/10.3390/su17010284>.
9. Labeled Sustainable Bonds Market Update. *World Bank*. 2025. № 11. URL: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/c7d5bdd94c82fb169fbdff12d46fe319-0340012025/original/Labeled-Bond-Quarterly-Newsletter-Issue-No-11.pdf>. (дата звернення: 14.10.2025).
10. Li T., Lau W. T., Dato Haji Yahya M. H. Blockchain Applications in Green Finance for Transparency and Accountability in Sustainable Investments. *Sustainability*. 2025. № 17 (6). DOI: <https://doi.org/10.3390/su17062520>.
11. Olateju, O. Tokenization of Agricultural Assets: Strengthening Blockchain Security in Agri-finance and Investment Models. *Asian Research Journal of Agriculture*. 2025. Vol. 18. № 1. pp. 193–215. DOI: <https://doi.org/10.9734/arja/2025/v18i1657>.
12. Supporting Green Bond Development for Ukraine. Programme. UNDP Ukraine. 2022. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-10/Supporting%20Green%20Bond%20Development%20for%20Ukraine.pdf>. (дата звернення: 14.10.2025).
13. World Economic Forum (WEF). Asset Tokenization in Financial Markets. 2025. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Asset_Tokenization_in_Financial_Markets_2025.pdf. (дата звернення: 14.10.2025).

REFERENCES:

1. Zhurakhovska L., Liashenko S. (2022) Obih korporatyvnykh oblihatyiv v Ukraini za masshtabnoi kryzy [Circulation of corporate bonds in Ukraine during a large-scale crisis]. *Ekonomichni nauky – Economic Sciences*, vol. 3 (143), pp. 78–92. DOI: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(143\)06](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(143)06).
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed: 14.10.2025).
3. Natsionalna komisiia z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku Ukrainy [National Securities and Stock Market Commission of Ukraine]. Available at: <https://www.nssmc.gov.ua> (accessed: 14.10.2025).
4. Piliavoz T., Hlushchenko L., Koval N. (2023) Suchasnyi stan rynku korporatyvnykh tsinnykh paperiv v Ukraini [The current state of the corporate securities market in Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-56>.
5. Riabokin M. V., Kotukh Ye. V. (2024) Zrostantnia roli finansovykh tekhnolohii v umovakh rozvytku tsyfrovoy ekonomiky [The growing role of financial technologies in the development of the digital economy]. *Visnyk Kyivskoho instytutu biznesu ta tekhnolohii – Bulletin of Kyiv Institute of Business and Technology*, vol. 50 (1), pp. 60–78. DOI: <https://doi.org/10.37203/kibit.2024.50.06>.
6. Yakusheva I. Ye. (2021) Rynok oblihatyiv v Ukraini: stan, tendentsii i perspektyvy rozvytku [The bond market in Ukraine: state, trends and development prospects]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, no. 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.4.100>.
7. Green, social and sustainability bonds in developing countries: The case for increased donor co-ordination OECD. (2023) Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), p. 68. Available at: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/06/green-social-and-sustainability-bonds-in-developing-countries_2c108396/1cce4551-en.pdf. (accessed: 14.10.2025).
8. He J., Zhao Y., Zhang B., Chen L., Ma X. (2025) The Impact of Blockchain Technology on Green Investment Decisions for a Sustainable Supply Chain with an Overconfident Manufacturer. *Sustainability*, no. 17 (1). DOI: <https://doi.org/10.3390/su17010284>.
9. Labeled Sustainable Bonds Market Update. (2025) *World Bank*. № 11. Available at: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/c7d5bdd94c82fb169fbdff12d46fe319-0340012025/original/Labeled-Bond-Quarterly-Newsletter-Issue-No-11.pdf>. (accessed: 14.10.2025).
10. Li T., Lau W. T., Dato Haji Yahya M. H. (2025) Blockchain Applications in Green Finance for Transparency and Accountability in Sustainable Investments. *Sustainability*. № 17 (6). DOI: <https://doi.org/10.3390/su17062520>.
11. Olateju O. (2025) Tokenization of Agricultural Assets: Strengthening Blockchain Security in Agrifinance and Investment Models. *Asian Research Journal of Agriculture*, vol. 18, no. 1, pp. 193–215. DOI: <https://doi.org/10.9734/arja/2025/v18i1657>.
12. Supporting Green Bond Development for Ukraine. Programme. (2022) UNDP Ukraine. Available at: = <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-10/Supporting%20Green%20Bond%20Development%20for%20Ukraine.pdf>. (accessed: 14.10.2025).
13. World Economic Forum (WEF). (2025) Asset Tokenization in Financial Markets. Available at: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Asset_Tokenization_in_Financial_Markets_2025.pdf. (accessed: 14.10.2025).

Стаття надійшла: 01.10.2025

Стаття прийнята: 15.10.2025

Стаття опублікована: 24.11.2025

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКА

Bobro Natalia

IMMERSIVE DIGITAL ENVIRONMENT AS A FACTOR
IN ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF MODERN UNIVERSITIES.....3

Дикань В.Л., Сарбей С.С.

ЕКОЛОГО ОРІЄНТОВАНЕ РЕСУРСНЕ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ: МОДЕЛЬ ТА ІНСТРУМЕНТИ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....8

Жук В.В.

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ.....15

Киристюк С.В.

ЦІНОВА ДОСТУПНІСТЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ.....22

Мілютін О.О.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ:
ПРОГНОСТИЧНА АДЖЕНДА ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ.....28

Шульга О.А.

ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....33

РОЗДІЛ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Казакова Л.О., Федько В.Я.

ДОСВІД ХОРВАТСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ У ПІСЛЯВОЄННІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ
ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ.....39

РОЗДІЛ 3. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Пацарнюк О.В.

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗМІНИ В СФЕРІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
В УМОВАХ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....44

Роєва О.С., Брадул О.М., Лихолат О.Р.

РОЗВИТОК ПІДХОДІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ
І КОНТРОЛЮ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА48

РОЗДІЛ 4. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Aleskerova Yuliia, Hramatovych Yuliia

ANTI-CRISIS FINANCIAL MANAGEMENT: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ISSUES
UNDER CONDITIONS OF ENTERPRISE CRISIS OPERATION.....53

Бражник Л.В.

СТАН ОБЛІГАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....62

Козарезенко Л.В., Рязанцев Д.С.

ІНСТИТУЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....68

Москаленко Н.В., Прачук В.М.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....75

Пасічник Р.М., Кочорба В.Ю.

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....81

Пернарівський О.В., Ваховська А.А.

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....90

Писарчук О.В.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ МАЛОЧИСЕЛЬНИХ ГРУП
ЯК ПРОЯВ СТРУКТУРНИХ ДИСПРОПОРЦІЙ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....96

Тимошенко Ю.О.

КРЕДИТ ЯК КАТЕГОРІЯ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ102

Наукове видання

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 87

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *Л. Білик*

Засновник видання:

ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій»

Адреса редакції: вул. Інглєзі 6/1, оф. 135,
м. Одеса, Україна, 65101

Телефон: +38 (093) 120-27-72

Вебсайт журналу: www.market-infr.od.ua

E-mail редакції: journal@market-infr.od.ua